

Soluhoidovalmisteet ja määräys yksittäisten potilaiden hoidosta

matti korhonen
12.1.2010

Sisältö

- Veripalvelu ja uudet soluhoidot
- määräys nostaa rimaa
- eri tyyppiset soluhoidot
- määräyksen soveltaminen

'Yksittäisen potilaan hoitoon'

'Rutiininomainen valmistus'

Eettisyyden varmistaminen:

hoitokokeilu/kliininen tutkimus

Veripalvelu lyhyesti

- 550 työntekijää • 17 toimipaikkaa ja liikkuva veripalvelu
- toiminta on voittoa tavoittelematonta • vuosibudjetti 77 milj. euroa

160 000

verenluovuttajaa

>

275 000

verenluovutusta

>

50 000

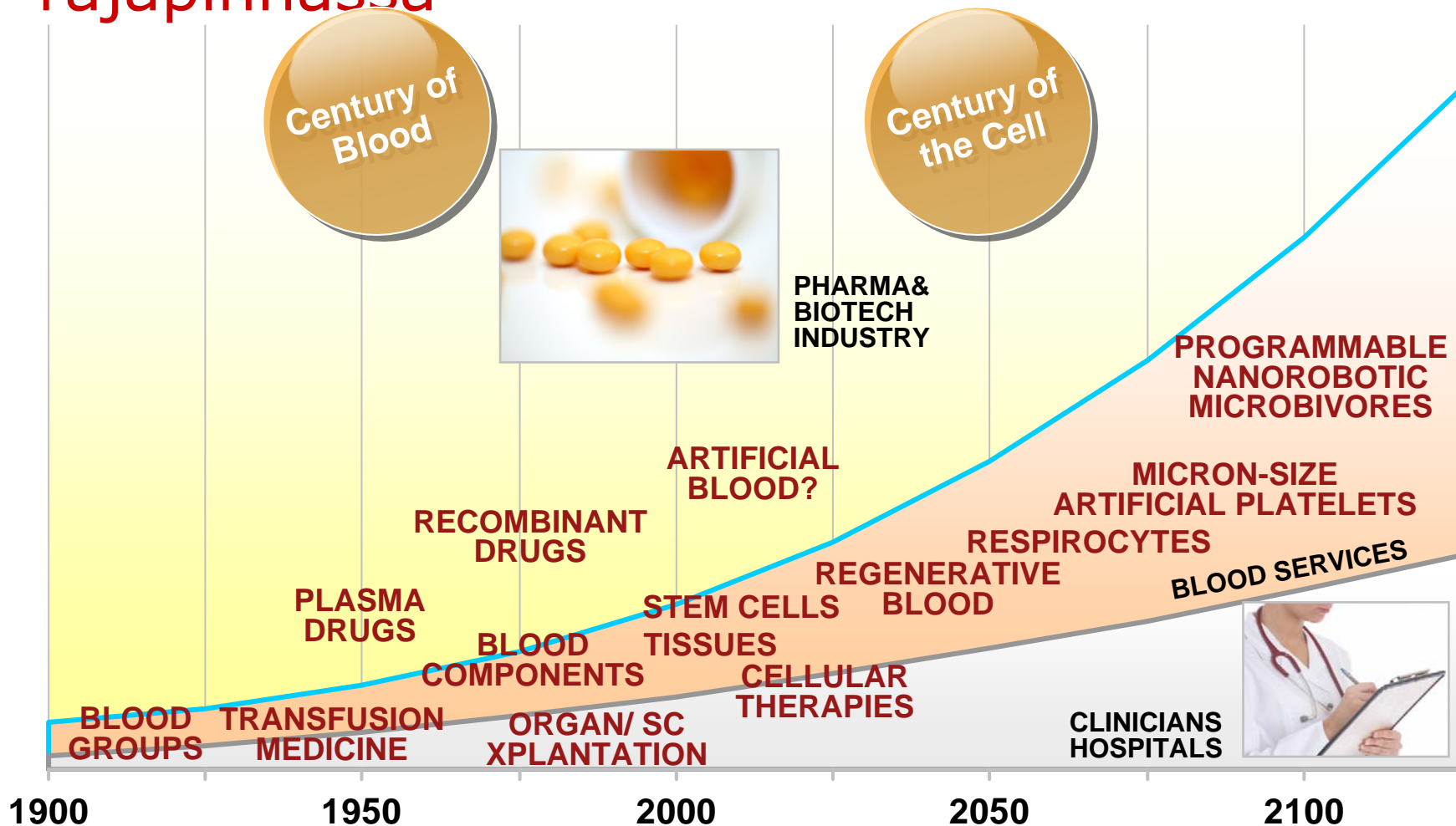
potilasta

Luomme mahdollisuuksia elämän pelastamiseen

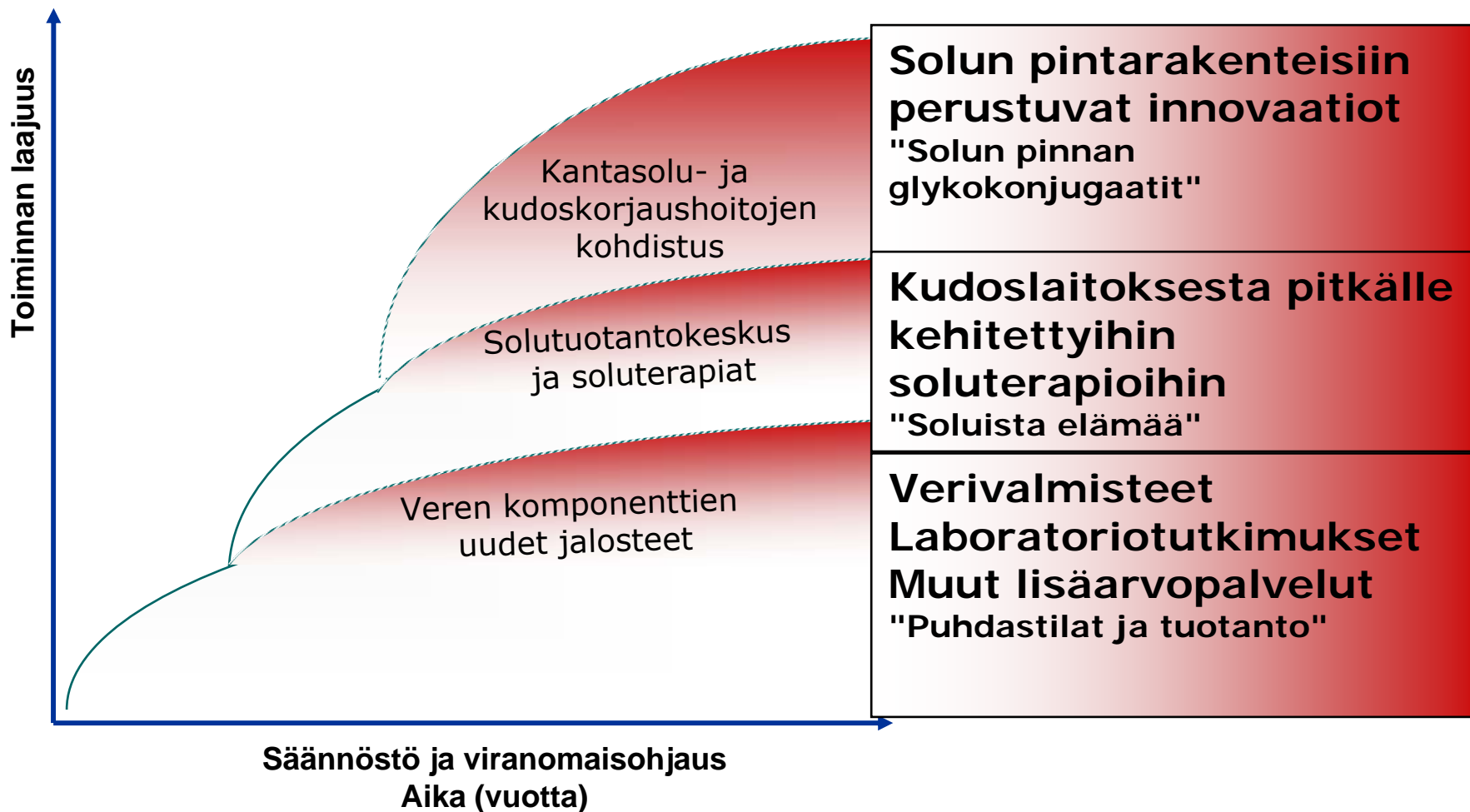
- verivalmisteet • potilastutkimukset • raskaudenaikaiset veriryhmätutkimukset • kudossopeutuvuustutkimukset
- kantasolusiirteet • kudospalvelut • istukkaveripalvelu
- luuytimenluovuttajarekisteri • lääkevälitys • tutkimus ja tuotekehitys

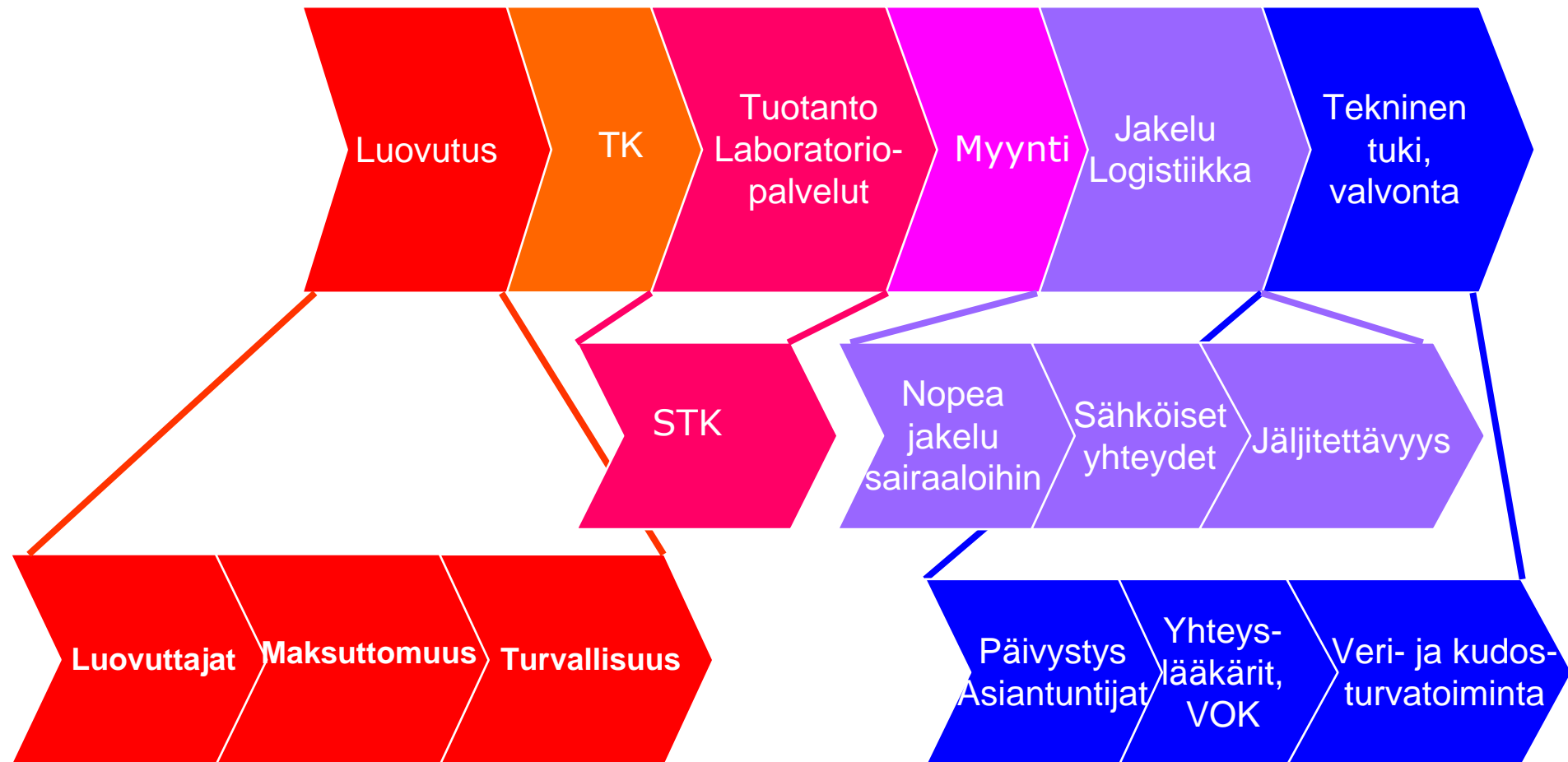
Veripalvelu uusien terapioiden rajapinnassa

Veripalvelun kehittämisen kolme horisonttia

Veripalvelulla on vahva asema "Pitkälle kehitetyissä tera- pioissa käytettävien lääkkeiden" arvoketjussa

2 VALMISTUSLUVAN HAKEMINEN

Pitkälle kehitetyssä terapiassa käytettävien lääkkeiden lääkärin määräykseen perustuva ei-rutiininomainen valmistaminen yksittäiselle potilaalle edellyttää Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen myöntämää valmistuslupaa. Valmistuslupaa haettaessa hakemukseen on liitettävä seuraavat tiedot:

1. Valmistajan tunnistetiedot; valmistaja, postiosoite, katuosoite
2. Selvitys valmisteesta ja sen turvallisuudesta hoidettavalle potilaalle sekä tämän määräyksen kohdan 3.1.1 edellyttämät valmistekohtaiset laatuvaatimukset
3. Lääkkeen määrääjän ja hoidosta vastaavan lääkärin tiedot
4. Selvitys valmistusprosessista
5. Valmistuksen vastuuhenkilöt sekä heidän pätevyytensä; valmisteen jaeltavaksi vapauttava vastuuhenkilö ja selvitys hänen pätevyydestään tehtävään sekä muut valmistuksen vastuuhenkilöt
6. Valmistukseen osallistuva henkilöstö ja heidän pätevyytensä
7. Yleinen selvitys valmistajan laatujärjestelmästä
8. Selvitys valmistustiloista
9. Selvitys valmistuksessa käytettävistä laitteista ja välineistä
10. Selvitys jäljitettävyyden toteutumisesta valmistuksessa käytettävien ihmiskudosten tai –solujen tai ihmisveren tai sen osien sekä valmisteen laatuun tai turvallisuuteen vaikuttavien muiden lähtö- tai raaka-aineiden, tuotteiden tai materiaalien osalta
11. Selvitys menettelyistä valmistuksessa tapahtuneiden vakavien vaaratilanteiden käsittelemiseksi
12. Selvitys lääketurvatoiminnan menettelyistä
13. Henkilötietolain (523/1999) mukainen rekisteriseloste valmistajan käsittelemistä tai säilyttämistä henkilötiedoista
14. Selvitys pitkälle kehitetyssä terapiassa käytettävällä lääkkeellä toteutettavan hoidon eettisyydestä.
15. Selvitys valmisteen ympäristövaikutuksista tarvittaessa (esimerkiksi geeniterapiavalmisteet)

3 VALMISTEEN LAATU JA TURVALLISUUS

(GMP) periaatteiden mukaisesta valmistuksesta.

valmisteen farmaseuttis-kemiallisista ja biologisista ominaisuuksista

säilyvyydestä tulee esittää tutkimustuloksia

Muuta

lääkkeiden hyvien tuotantotapojen periaatteita.

päällysmarkkintöjen

5.1 Kudos- ja veriturvatoiminta

5.2 Lääketurvatoiminta ja vuosittain tehtävä turvallisuus

6 JÄLJITETTÄVYYS

Rima on suht' korkealla

- mahdollistaa ATMP:n pienimuotoiset hoitokokeilut
- varmistaa valmisteiden laatua/turvallisuutta

Sisältö

- Veripalvelu ja uudet soluhoidot
- määräys nostaa rimaa
- eri tyyppiset soluhoidot
- määräyksen soveltaminen

'Yksittäisen potilaan hoitoon'

'Rutiininomainen valmistus'

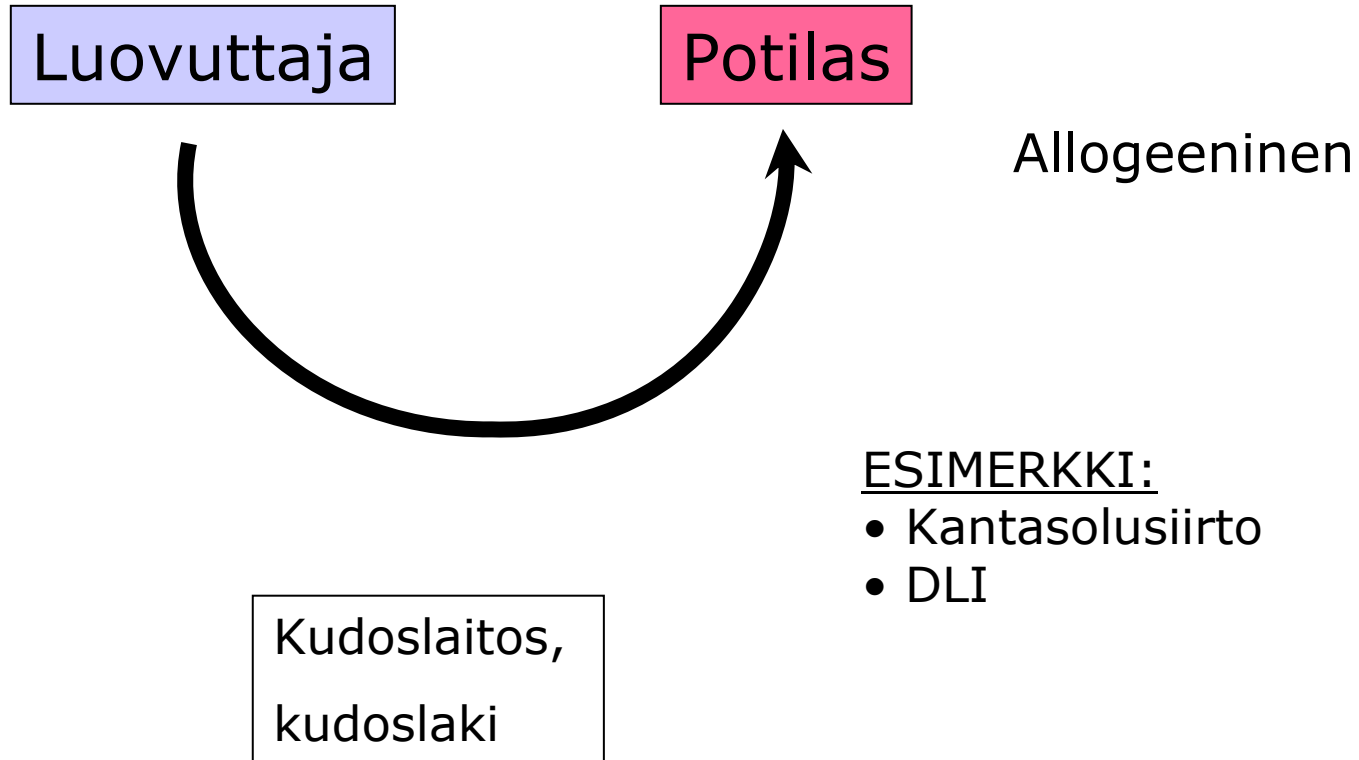
Eettisyyden varmistaminen:

hoitokokeilu/kliininen tutkimus

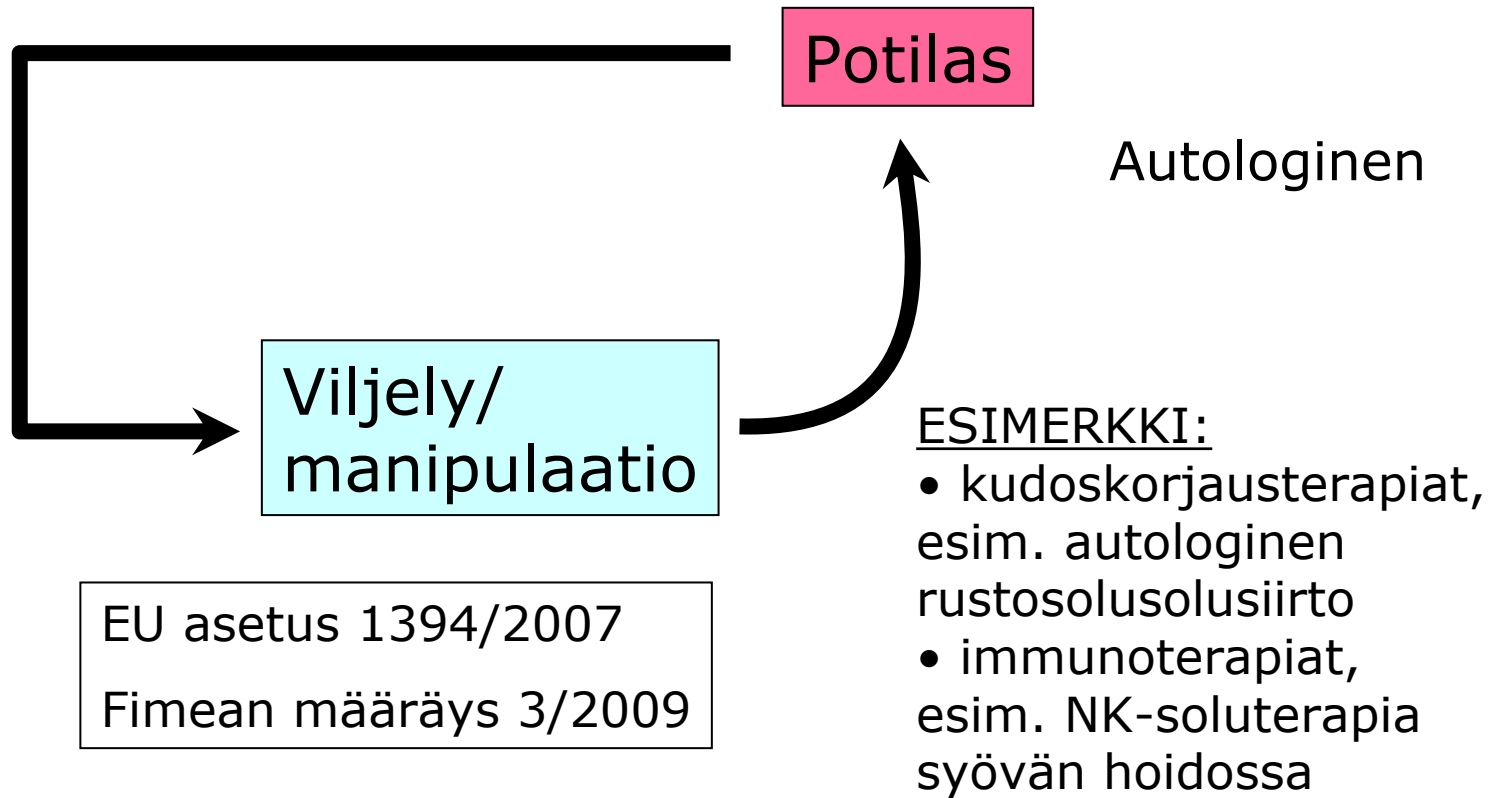
Ei-manipuloitu soluvalmiste

<ul style="list-style-type: none"> • Leikkaaminen • Jauhaminen • Muodon muuttaminen • Sentrifugointi • Antibiooteille tai antimikrobisille liuoksille altistaminen • Sterilointi • Säteilytys • Solujen erottaminen, konsentroidi tai puhdistus	<ul style="list-style-type: none"> • Suodattaminen • Kylmäkuivaus • Jäädäyttäminen • Kylmäsäilytys • Vitrifikaatio <p>(EU asetus 1394/2007)</p>	<p>siirto tipotilaalle</p>
--	--	--------------------------------

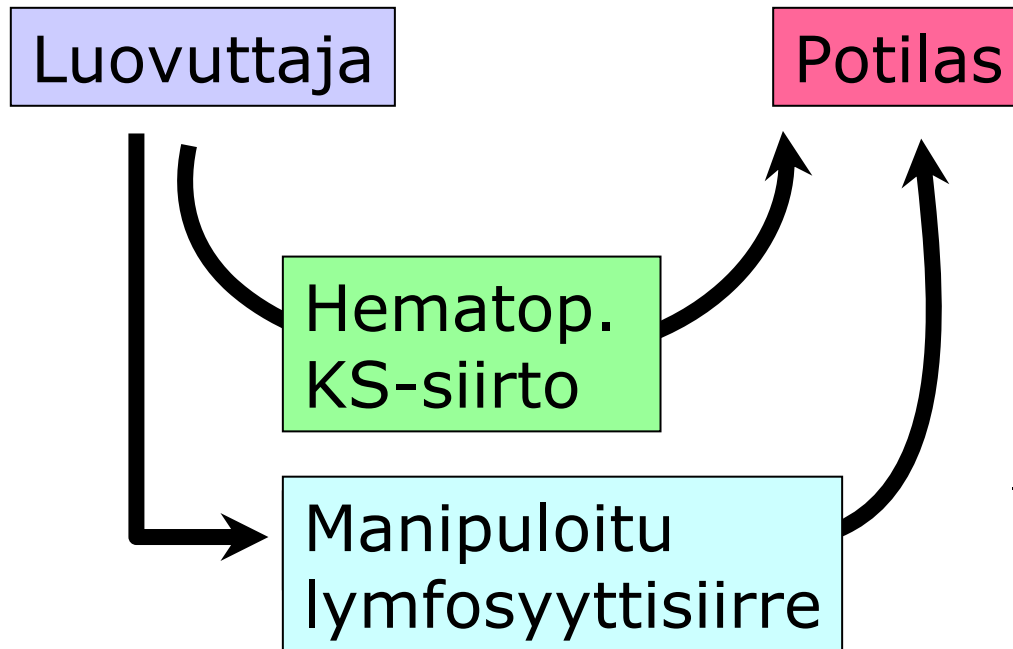
● Ei-manipuloitu soluvalmiste

Manipuloitu soluvalmiste

Manipuloitu solusiiirteet

Allogeeninen

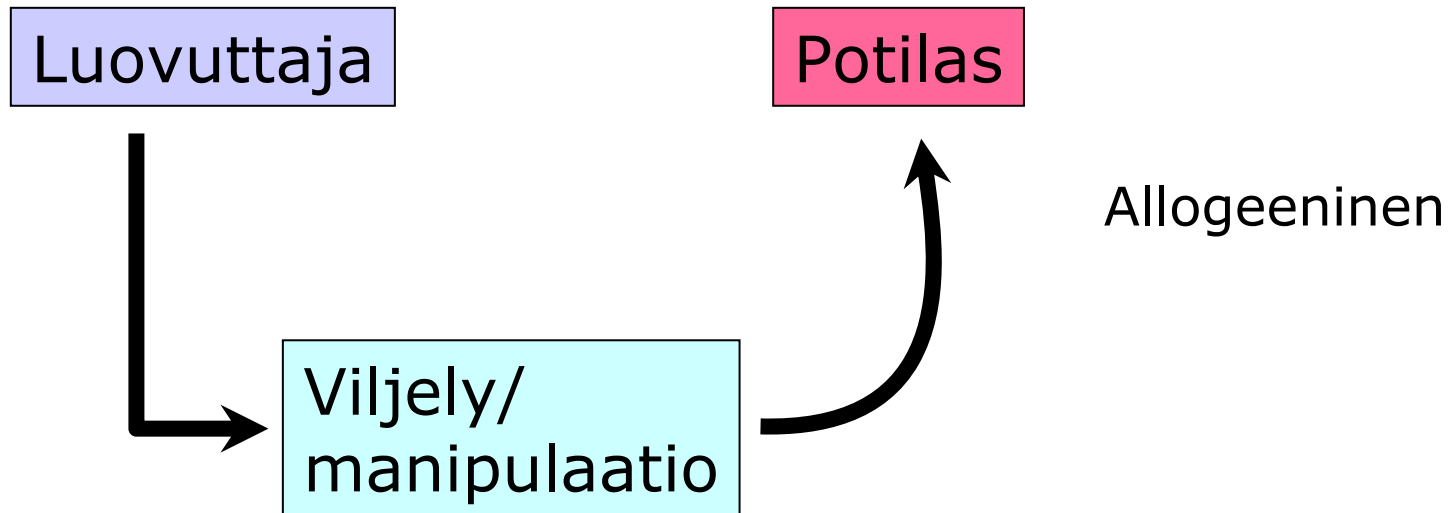
ESIMERKKI:

- CMV-spesifit T-solut
- NK-solut
- Treg-solut

EU asetus 1394/2007

Fimean määräys 3/2009

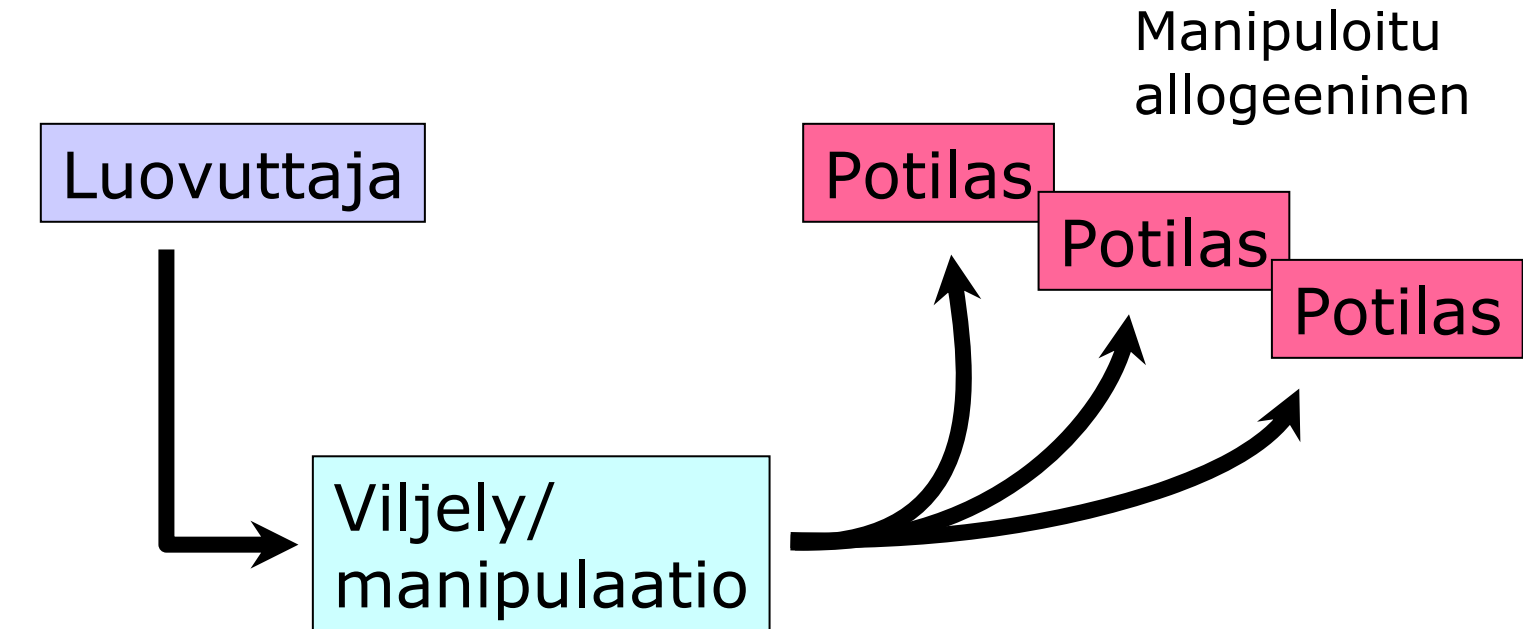
Manipuloitu soluvalmiste

EU asetus 1394/2007
Fimean määräys 3/2009

Manipuloitu soluvalmiste

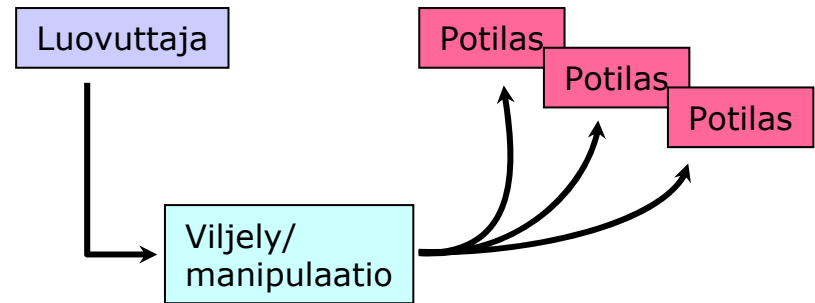
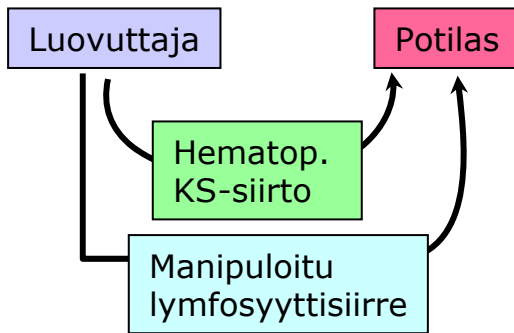
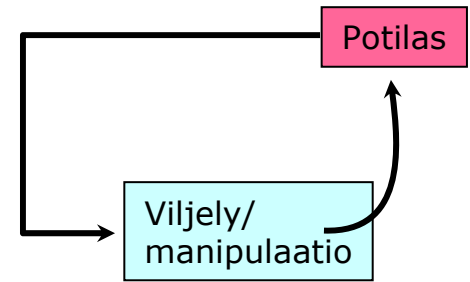
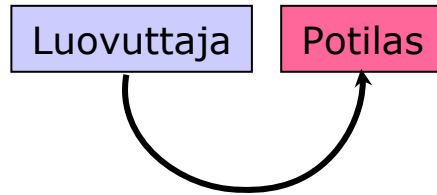
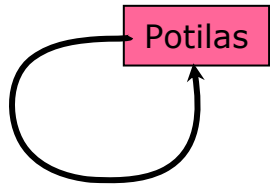

EU asetus 1394/2007
Fimean määräys 3/2009

ESIMERKKI, MSCt:

- käännteishyljintään
- Mb. Crohn
- sydäninfarkti

Miten nämä mallit mahtuvat määräyksen piiriin?

Yhdeltä usealle

- yhden luovuttajan soluja annetaan pienelle, rajalliselle joukolle potilaita (=hoitokokeilu)
- siirteen saaneiden seuranta voidaan järjestää kuten kudossiirroissa (kuten esim. luupankkitoiminta).
Kudos/veriturvatoiminta
- kaikki siirteen saaneet potilaat ovat yksilöitävissä
- siirteen ja sen komponenttien jäljitettävyys

Sisältö

- Veripalvelu ja uudet soluhoidot
- määräys nostaa rimaa
- eri tyyppiset soluhoidot
- määräyksen soveltaminen

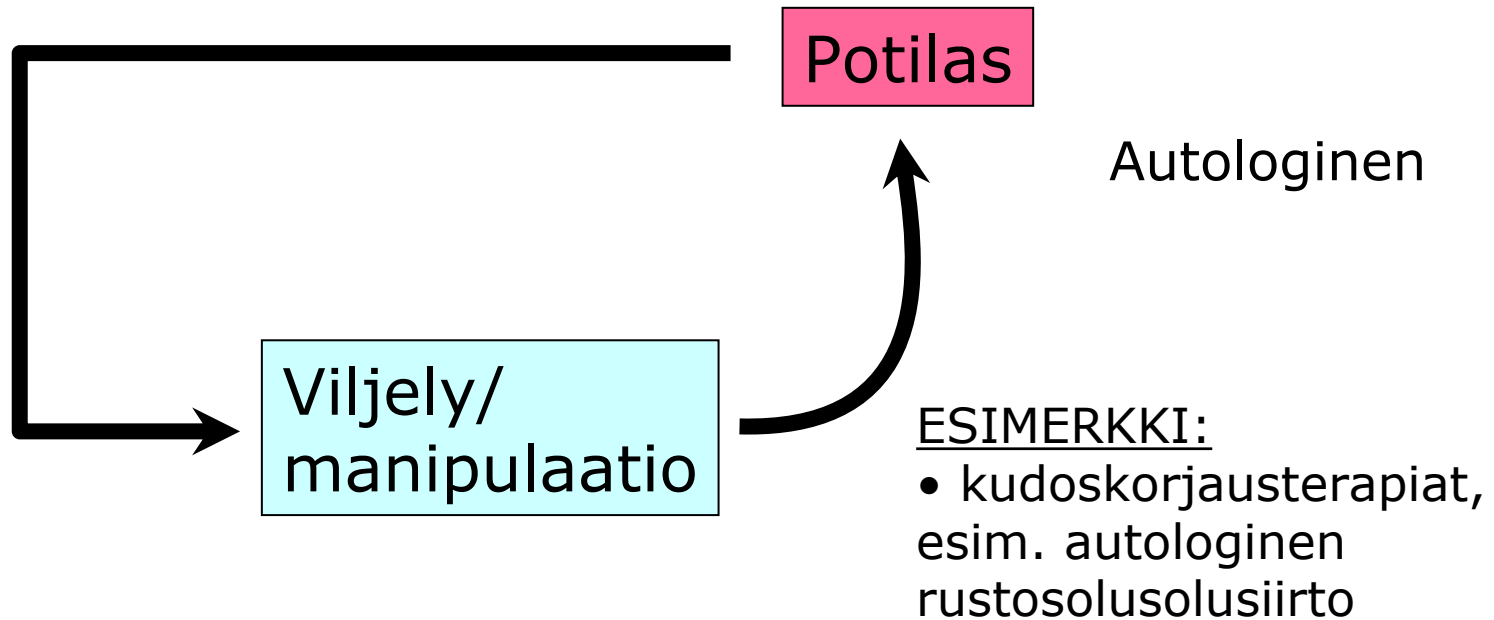
'Yksittäisen potilaan hoitoon'

'Rutiininomainen valmistus'

Eettisyyden varmistaminen:

hoitokokeilu/kliininen tutkimus

● Milloin solutuotanto muuttuu rutiininomaiseksi?

● ATMP:n käyttö hoitokokeiluissa/kliinisissä tutkimuksissa

Selvitys
eettisyydestä

Potilaan turvallisuus:

- sairaanhoitolaitoksen tutkimuslupa
- eettinen tmk

Saadun tiedon distribuutio:

- julkaisu

hoitokokeilu > < kliininen tutkimus

Sisältö

- Veripalvelu ja uudet soluhoidot
- määräys nostaa rimaa
- eri tyyppiset soluhoidot
- määräyksen soveltaminen

'Yksittäisen potilaan hoitoon'

'Rutiininomainen valmistus'

Eettisyyden varmistaminen:

hoitokokeilu/kliininen tutkimus

Kiitos mielenkiinnosta

Solujen tuotantoprosessi

Luuytimen keräys

Mesenkymaalisten kantasolujen
Viljeleminen (6-8 viikkoa)

**Solujen keräys ja
pakastaminen**

Solujen laadunvarmistus:

- pintamerkkianalyysi
- karyotyypaus
- mikrobiäytteet

**Solut vapautetaan karanteenista
vasta laadunvarmistuksen
jälkeen**

